

PIŠETA IN UREJUJETA:

Lojze Košorok
in Pavla Gruden

O SLOVENCIH IN
SLOVENŠČINI

(Nadaljevanje)

"Tow" means in order to tame them. "Eoe" is as in old and modern Russian "je(v)oe", or in the modern Slovenian language "njegove" (his). And "ždari" are in Slovenian "žrebci" ž(d)-rebi. So the sentence is quite clearly understandable. "Žrebci" means precisely "Stallions".

On page 199, I could recognise the name of the far left goddess as "Euterpa" i.e. in Greek "Eutherpe", one of the Muses. And the "diabolug on top says": "Alfiu thamu edis!" It means "Alfiu go there". Or "Alfiu you go there". "Thamu" is in mod. Slovenian "tam", in Serbo-Croatian "tamo" and "edis" is "ideš" in Serbo-Croatian. "Iti" is in Slovenian "to go". Conjugation is in Slovenian, however irregular, but in Serbo-Croatian is "idem", ideš, ide, idemo, ideš, idu".

... "Tow" means ...
... idete, idu ...

On Page 207, Pig, 40, Pellesus supposedly is telling stories. But the inscription says: "Slia Hercle iuris pele", which means: "Your Hercules, attack (or drive away) the bad Pele (ans)?"

"Juriti" is the Serbo-Croatian "to drive somebody into flight", "juriš" is "attack" in jugoslav languages. "Slia" or "zlia" is in jugoslav languages "zla", which meant "bad", inimical i.e. enemies. I am more inclined to believe that "Hercules" is obviously getting some instructions from goddesses or whatever they are, then that Peleus is telling his salty stories.

On Page 117 there is drawn a missile on which is written "STEVC". Obviously Z. Mayani is not in perfect command of Slovenian or Serbo-Croatian language, since he would immediately recognise the root "STRE". In modern Slovenian are many words containing this root for example: "streljati" (to shoot), "STRELEC" or §§STRELKA", (the shooter), "STRELA" (the lightning), "SRELIKA" (the arrow), all connected with shooting. (I believe that also in English the word "to strecth" has its derivation from bow shooting as the cord has to be stretched first).

Yours faithfully,
Ing. Ivan Žigon

I agree with the rest of

NOVICE IN ZANIMIVOSTI

NAGRAJENEC KOMORNÍ
ZBOR RTV LJUBLJANA

Vsakoletno nagredo Društva slovenskih skladateljev najzaslužnejšim poustvarjalnim umetnikom domače sodobne glasbe je letos dobil Komorni zbor RTV Ljubljana.

Komorni zbor RTV Ljubljana predstavlja enega izmed vrhov izvajalske umetnosti na področju vokalne kulture. Obsežne naloge - tako v pogledu reportažarja, saj obvladuje vsa slogovna območja od renesanse do sodobnosti, kakor tudi prizadevnost po iskanju novih in obnavljanju starih slovenskih del - je zbor v svojem 33-letnem delovanju izvrševal na taki ravni, da mu je mogoče zaupati izjemne izvajalske zahteve. Slovenske zbornice potrjujejo plakete orfej, ki jih podeljuje jugoslovenska radiodifuzija, nagrada londonskega radia BBC in druge.

MENNHEIM-V Mannheimu v ZR Nemčiji so te dni slovenski rojaki priredili kulturno prireditve v počastitev 70. obletnice rojstva pisatelja Miška Kranjca. S prikazom Kranjčevih del in s predvajanjem slovenskega igranega filma po romanu "Povest o dobrih ljudeh" so se slovenski rojaki temeljite spoznali s problematiko, iz katere zajema pisatelj snov za svoja dela. V drugem delu programa so nastopili recitatorji in igralci slovenskega kulturno-umetniškega društva Sava iz Frankfurt. S prireditvi, ki je zajela rojake v zvezni deželi Baden-Württemberg, so poslali Mišku Kranjcu brozavko s čestitkami za življenjski jubilej.

BEOGRAD - Jugoslavija kmalu utegne sprejeti zakon o priznavanju in zaščiti novih vrst kmetijskih in gozdnih rastlin za vso državo. S tem enotnim zakonom bi pripomogla k razvijanju še boljših vrst in njihovemu hitrejšemu širjenju oziroma k živahnejšemu razvoju kmetijske proizvodnje, kar najbolje potrjuje podatek, da je še prednedavnim uvažaval razno seme visoko-rodnih vrst, zdaj pa ga izvaja v mnogo džav povsem svetu.

Jugoslovanski strokovnjaki so doslej razvili več kot 300 domaćih sort raznih vrst kmetijskih rastlin, zlasti kruze, pšenice, sončić, sladkorne pese, krompirje, ječmena itd.

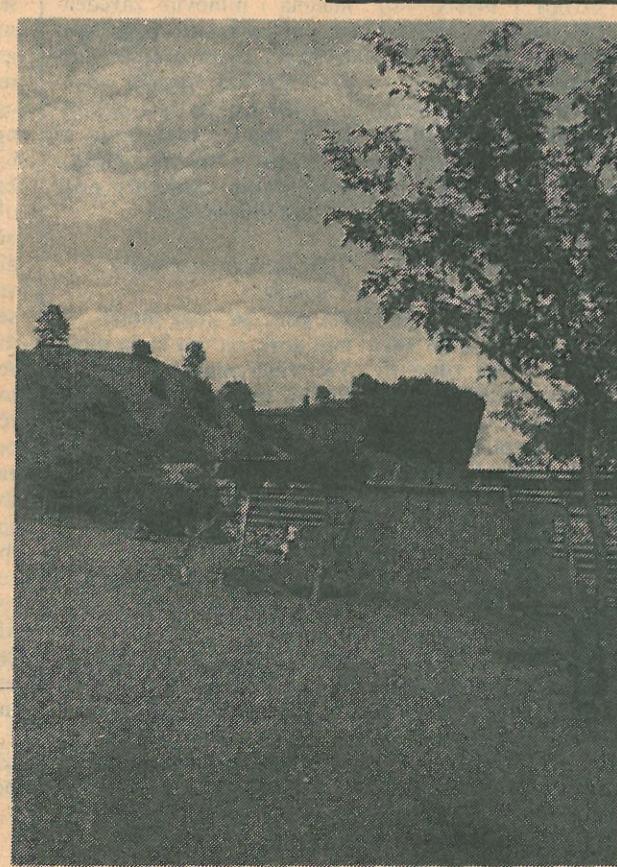
LJUBLJANA - Te dni se je velikalno - smučarsko skakanico - letalnico v Planici, na kateri bo marca V. svetovno prvenstvo, ogledal delegat FIS Norvežan Tjorboern Yggseth. Zadovoljen je bil s pripravo skakanice, ki si jo je ogledal. Yggseth je bil prijetno presenečen nad novo pogobo Planice. Poznal jo je namreč drugače, saj je bil zadnjič pod Poncami leta 1966, ko je nastopil na poletnih na star velikanki. Yggseth je sploh nekdaj

slovel kot eden najboljših letalcev na svetu. Na smučeh seveda, kajti letal je tudi drugače, saj je bil pilot. Norvežan je obiskal tudi tovarno Elan, bil pol hvalje za njeno proizvodnjo, pred odhodom pa se je pozanimal še za skakalne smuči.

TISNIKAR RAZSTAVLJA
V PARIZU

"Cudežni slikar izredne moči, čigar svet hrkati straši in nadvišuje. Takih slikarjev ne najdemo veliko. Njegova umetnost je celovita, od prvega trenutka, ko sem stopila na razstavo, sem dobita z njo stik", je izrazila visoko priznanje slikarju Jožetu Tisnikarju iz Slovenj Gradca ob prestaviti njegovih tridesetih del v galeriji Jugoslovenskega kulturnega centra v Parizu, ugledna francoska likovna poznavalka, kustosinja Muzeja moderne umetnosti v Parizu Suzanne de Corninck. Tiskiranje razstava je tudi sicer vzbudila v Parizu veliko zanimanje in predstavniki jugoslovenskega centre že računajo da bodo zbirko prikazali tudi še drugih krajih v Franciji. Pariški založnik je sporocil sklep, da se je dokončno odločil za tiskanje francoske izdaje Tisnikarjeve monografije.

Tiskar, ki se je udeležil odpiranja svoje razstave v Parizu, je zdaj spet doma v Slovenj Gradcu. Z njemu lastno odkritorsčnostjo je pripovedoval, kako je bil pri ogledovanju slik v Louvru "čisto majhen". Po drugi strani se je pojavil, da so zlasti na prejšnji razstavi v Nemčiji kar precej njegovih slik pokupili, in to po dokaj visokih cenah, sedala polovico odtrgovali galeristi. Zato je trenutno v njegovem ateljeju že kar nekam prazno in znova se loteva ustvarjalnega dela. Prav zdaj je začel z veliko kompozicijo Prometeja, čepečega okskali, z orjaškim krokarem nad seboj in golemo atomske eksplozije v ozadju. "Moj Prometej ne bo klasičen, ampak sodoben, brez verig, vendar pa skoraj nemočen".

Poletje je tudi čas spravila sena

Kar po domače

Danes je vedno slišati, kako hitro se časi spreminjajo in da je temu kriva industrializacija, tehnologija, kako je svet sve manjši in kako je čas vse kraješi. Zadnje je še kar dobro, se ljudje vsaj nimajo s čem dogočasiti, to je, čas zapravljati za nič. Zakaj je svet manjši in čas kraješi? Zato, ker je prostor čas, oziroma obratno. In ker danes vse bolj hitro potujemo, je razdalja od enega kraja do drugega manjša, kot je bila morda celo lani.

Danes največ govorimo o življenu v številkah. Vzemojmo samo eden vsakodnevni primer; danes vzemamo v najem celo ljudi. Toliko in toliko spremjevalk za ameriške turiste, ki prihajajo sem in toliko in toliko šomerjev. Toliko in toliko otroških paziščev nam je treba za ta in ta dan. Bolničarke vzemajo v najem in specijalisti v strokah, ki jih še cčeraj ni bilo, a danes so.

Tisti, ki tadi priejate domače zabave in se bavite s pripravljanjem liste z imeni povabljenec, koliko gostov več morate povabiti danes, da bi jih dobili v hišo isto število kot lani? Vedno večje lista, vedno manj gostov. Število človeštva se širi, toda družba postaje vse ožja. Danes celo gosta lahko dobiš pod rent: drugorazrednega zvezdnika za twojo domačo zabavo. Dobbiš pod rento tretjega partnerja za gimnastiko v postelji. Včasih so človeške potrebe zahtevale, da smo jemali v najem razno orodje, danes ljudje postajejo orodje. Včasih smo rekli danes, računajoč vsaj na nekaj let, danes je danes danes. Tisti jutri, ki ga mi, navodno kolesje v človeški družbi pričakujemo kakor pač vsak jutrašnji dan, je že danes izbrisani za tiste, ki bodo produkt včeraj izumljen, že z današnjim ukrepom zbrisali in z jutrašnjega tržišča. Tehnologija preskakuje čas, prehitava človeštvo.

Lastniki avtomobilov veste kako hitro pride vaš avto iz mode. Niste se mu niti privadili, ko je že drugi model

Približno leto 1880 je lokomotiva vozila 100 milij na uro. Miljonska leta življenga so minula, da je človeška rasa dosegla ta rekord. Samo 45 let je bilo treba, da je človek, oziroma motor, širikrat povečal ta rekord, ko je že letel skozi prostorje 400 milij na uro. 1960 so se rakete že približevale 4800 miljam na uro, a človek je že krožil okoli zemlje z brzino 18.000 milij na uro. Tehnologija od koraka do koraka napreduje, in vsak korak je krajši, oziroma hitrejši. 90% vseh znanstvenikov, ki so nekdaj živelii žive danes, deluje v današnji dobi.

V Ameriki so 1. 1920 prišli na trg stroji kot so pratlji stroji, hladilniki, električne naprave za gospodinjstvo; toda šele po 34 letih so prispeli skoraj v vsak dom. Nove iznajdbe, ki so prišle na trg med 1. 1939-1950 so poplavile Ameriko v 8 letih. Vrnimo se v 15. stoletje, ko je Gutenberg izumil tisk. Do tega leta je Evropa izdala približno 1500 naslovov na leto. Torej bi bilo za 100.000 knjig potreba najmanj 100 let. Štiri in pol stoletja pozneje je Evropa izdajala po 120.000 naslovov na leto. Do leta 1960, samo 10 let pozneje Evropa izda toliko knjig v 7 mesecih, kolikor jih prej v 100 letih. Danes tiska 1000 naslovov na dan.

Nadaljuje prihodnjie

Pavla Gruden

Stogodišnja priča

Potoci nemaju pamćenja: odu predstavio.
Slike ljudi i stvari koje plivaju po njima brzo i nepovratno potonu na dno zelenih virova i pomru u tami hladne vlage.

Da potoci pamte, Šumeće bi opet na tenane, i od kamička do kamička divanilo i ispredalo kako je blaženog Ivana, primjernog i hasnog redovnika opet vuklo sreću u tih samostan gdje bi kao običan dominikanac bez ikakvog čina ili zvanja predavao i prenosio svoju brači blagoslove nake.

Ipak, kasnije na opšti zah-tjev bio je jednoglasno izabran za provincijala i samoga generala cijelog časnog i slavnog dominikanskog reda. Kao general slavnog, časnog i nadasve bogogodnog dominikanskog reda blaženi Ivan Teutonik putuje iz Napulja čak u daleki grad Pariz, a u njegovoj pratični je i glavom i bradom, niko drugi, niko manji, veleuvažena gospodo carski i kraljevski plemići i visoki časnici, nego tada još mladi sveti Toma Akvinski, kasnije diljem hrišćanstva glasoviti pastir pobožnog puka i učitelj ovčica božjih.

Po svoj prilici da je i tom prilikom general dominikanskog reda blaženi Ivan Teutonik svome mlađom saputniku Tomi Akvinskemu pri-povijedao o divljim zemljama poput pakla bošnjačkim i hercegovačkim i užasnim prilikama svakojakim nesrećama i nedaćama koje su na sve strane stvorili pogani i bezbožni bestidnici patareni na čelu sa podlom i pokvarenim plemstvom zemaljskim.

Putovali su dugo, naporno i pješice po bijelom i gojačnjom svijetu kako je to blaženi Ivan Teutonik uvijek i činio proseći uz put svoj krvavo stečeni kruh nasušni.

Premoren i iscrpljen od silnih putovanja dominikanski general blaženi Ivan Teutonik uskoro se i u Gosp-

Dakle, gospodo carski i kraljevski plemići i časnici našega apostolskog česara po božjoj milosti izabrani car rimske i kralj Njemačke, Ugarske, Češke, Dalmacije, Hrvatske, Slavonije, Rame, Galicije, Hodomerije, Kumaniće itd. i veliki vojvoda Austrije, vojvoda Burgundije, Brabantije, Stirijske, Koroške, Kranjske markgrof moravski, vojvoda Luksemburški i gornje i donje Šlezke itd., i knez Svecije, grof habzburški, Tirola, Ferete, Kiburga, Gorice, landgrof Elzasa, markgrof rimske carske Burgovije i gornje i donje Lužice i pristaništa Narone i Solina - blaženi Ivan Teutonik umro je od napornih putovanja i prošnji svoga puka nasušnog u Strajsburgu od neke teške i posve gadne i naopake bolesti koju je jamčano samo u divljoj i paterenskoj Bosni prepunoj svakojakog poroka mogao dobiti i sasvim nedužno zaraditi.

Tako su prokleti bogumilski izrodi pokosili još jednu svjetlu i nedužnu žrtvu, ali je zato nebo dobito još jednog generala dominikanskog reda i velikog bogogodnog dominikanskog reda blaženi Ivan Teutonik putuje iz Napulja čak u daleki grad Pariz, a u njegovoj pratični je i glavom i bradom, niko drugi, niko manji, veleuvažena gospodo carski i kraljevski plemići i visoki časnici, nego tada još mladi sveti Toma Akvinski, kasnije diljem hrišćanstva glasoviti pastir pobožnog puka i učitelj ovčica božjih.

Po svoj prilici da je i tom prilikom general dominikanskog reda blaženi Ivan Teutonik daleko od svake opasnosti i pogibelji od bošnjačkih krivovjernika i njihovih podlih pomagača.

Budući da je sada u najboljem komšiluku svetoga Petra, pogani bošnjački bogumili ga više ne mogu zloupotrebljavati, gnušuti, kinjiti, zapišavati, ili na vatri lomiti ispeći.

Tako je bogorodica odnijela još jednu veliku pobjedu nad zlim bošnjačkim i još gorim hercegovačkim nevjernicima i na sasvim sigurno

mjesto sklonila i pohranila blaženog Ivana Teutonika generala dominikanskog reda.

Na tome sasvim sigurnom i bezbjednom mjestu se i sada nalazi i nalaziće se i sutra i dok je svijeta i vijeka, i kada poslije sudnjeva dana ovoga prolaznog svijeta i nestane, i kada se sve bude džombosalo, prevrnulo, sunovratilo, okrenulo, izokrenulo i preokrenulo.

Bože me sačuvaj i oprosti!
Amen!

Potoci nemaju pamćenja...

Da potoci pamte, Šumeće

bi baš na ovome mjestu načas prekinulo dugu povijest

rimokatoličke crkve i njezine silne borbe i međdane sa

poganim bogumilskim šljalom koji se u svojoj bošnjačkoj drskosti nazivao i plemićima i njihovim zavedenim pukom iz usta bogobojazljivog i svom svojom dušom i tijelom Austriji odanog Ante Kneževića i odsumilo bi sada pjesmu koja se prvi put u ovome vilajetu bošnjačkom zapjevala prije više od stotinu ljeta:

"Što se ravni zamaglio
Travnik!
Ali gori, ali kuga mori!
Niti gori, nit' ga kuga mori,
Već Vilići udavaju sekú
Vel'ko braća blago dijeljahu
Tri kubeta nova sagradiše,
I četiri reda ponoviše;

Kad ujutru jutro osvanulo
Zavikaše svatovski čauši,
Udariše svirke i borije;
Hazuralaj, kićeni svatovi!
Hazar nam je lijepa
djevojka,
Kratki danci, a dugi konaci,
Kaloviti drumi kroz planinu
Tuđi ljudi, neznamo im
čudi,

Tuđi drumi; kalauza nema!
Opet je nestalo i kafe i
duhana ...

Zuko Džumhur

Le Monde /PARIZ/

U Amazoniji, mitovi i legende nisu privilegija Indijanaca koji žive u šumama. I siroti belci ih nose u sebi. Ribari, loveci na divlje zveri, skupljači kaučuka, vozači kamiona, svi ti pioniri sveta bogu iz aleđa, s njihovim tužnim izgledom indianiziranih kauboja, njihovom nostalgijom i njihovim jadima, raspredaju kad god čudne priče ... Kao što je, na primer, ona o "cvrčku ljubavi" koja bi, u duhu prave etnologije, trebalo da se smatra izvornim mitom o poreklu prostitucije u Amazoniji.

SVAKODNEVNA EGZOTIKA

Zbilo se to pre podosta godina. Jedan bračni par, tek što je ostavio za sobom medeni mesec, odlučio je da pokuša sreću oko reke Javari. To je prostrano pionirsko područje, zemlja kaučukovih stabala. S njima je Euzebio, stari sluga iz muževljeve porodice i jedno pet-šest momaka za ispmoć u džungli, neka vrsta "devojaka za sve" u Amazoniji. Oni pretražuju očima zavesu stabala. Dve do tri stotine kaučukovih stabala bi bilo dovoljno. Oni pronadu i celu hiljadu!

Po dolasku na lice mesta, probijaju se putevi i nekoliko nedelja kasnije počinje rad na ceđenju dragocene tečnosti. To je pravi mravlji rad: stabla se zasecaju, skuplja se tečni sok, pušta da se stvrde. Kugle sirovog kaučuka se gomilaju u skladištu mlađih gospodara. Svake nedelje pre podne održavaju se molitve da to potraje a uveče, u bivacima prekrivenim dimom /zbog komaraca/ čita se biblija. Svakodnevna egzotičnost Novog sveta.

Vedro raspoloženje, dobra sreća - od čega sve to zavisi? Od jednog insekta, cvrčka, i obične legende? Uostalom, evo šta se i kako se zbilo.

Jednog dana, Euzebio se vratio u glavni logor s jednom bezopasnom ranicom na levoj ruci, sitnicom jedva vrednom pomena: videla se samo kap krv. On objasnji da mu preti smrt, da ga je ubola "čičara". "Čičara"? To je vrsta amazonskog cvrčka. On ima na prednjem delu glave impresivan izraštaj, nešto što liči na žaoku ali nije to. U ovom ukrasnom izraštaju, koji služi samo da odvratи eventualne napasnike, nema narančno nikakvog strova. Radi se o svojevrsnoj anteni. Međutim, priče koje se šire Amazonijom daju svemu tome drugo objašnjenje: cvrčak je smrtonosan ako onome koga je ubio ne pode za rukom, tokom naredna dvadeset i četiri časa, da spava s nekom ženom. Jedino ga koitus može da spase. Euzebio svraca pogled na svoju gospodaricu i preklinje je očima. Strašna dilema. U trenutnom odsustvu muža, jedina žena na licu mesta, ona okleva trenutak i onda se predaje. I to, izgleda, nekoliko puta jer je bol bio veliki.

FATALNA GREŠKA

Muž joj oprašta. On shva-

SKAKAVAC LJUBAVI U AMAZONIJI

bijanci. Naravno, oni su, u naknadu za pruženu pomoć, spremni da daju obećenje: pušku-dve, tri kugle kaučuka. Svaki rad zaslužuje da bude plaćen. I tako su ova "dobra duša" i njen blagonakloni muž obogatili zahvaljujući svom posredovanju. I to je cela priča.

A ispričao sam je ne samo zbog puste želje da skrenem pažnju na opasnosti milosrđa. Milosrđe nema granica. Međutim, kada je reč o ovoj tradiciji, ovom izvornom mitu, ne vidim zašto bludnice iz naših gradova ne bi imale pravo na neko specijalno znamenje, neko spoljno obeležje znanja i dobre. Kao na primer, stablo kaučuka sa po jednim cvrčkom sa svake strane.

Naš najbolji restoran u zapadnom delu Sidneja

GOLDEN GRILL RESTAURANT

50 Park Road,
CABRAMATTA
Telefon: 727-3152

Odlična domaća kuhinja, veoma bogat roštilj, specijaliteti po porudžbini. Cene veoma pristupačne.

Restoran je otvoren svakog dana od 12 do 15 časova i od 18 do 24 časa. Sivra odličan orkestar, narodnu i zabavnu muziku za igru.

Peva poznata pevačica Branka uz pratnju Velje i Nikole.

Za rezervacije obratite se telefonom vlasnicima Draganu i Borki.

NOVO...NOVO...NOVO...NOVO...

**Svakog utorka-Muzičko veče
Takmičenje muzičara i pevača amatera.**

medibank

Za sve informacije u vezi vašeg zdravstvenog osiguranja obratite se na vašem jeziku.

-BRANKI ŠILJANOVIĆI-

Telefoni: 831-1358 i 831-1455 VIC.

MILOSAVLJEVIĆ MIODRAG PONOVO JE S NAMA, POZNAT SA ILINDENSKIH PIKNIKA - SPECIJALISTA ZA SVADBE I ZABAVE ... OBUČAVA KLAVIRSKE ILI DUGMETARKE HARMONIKE KAO I POPRAVKE SVIH VRSTA ... ZA SVA OBAVJEŠTENJA OBRATITE SE VAŠEM - MIODRAGU NA TELEFON 547-8515 OD 3 DO 9 POSLJE PODNE ILI NA ADRESU 3 ACOL COURT MULGRAVE. VIC.

ALADIN HEALTH STUDIO

Ženske osobe između 18 i 40 godina starosti ... Dva minuta od centra grada ... Obaveštenja na telefon 26-4968 od 12 do 8 uveče ... Pitajte za -ANITU- VIC